

6. Європейські цінності

Софія Горецька, Світлана Гуткевич

Національний університет харчових технологій

Вступ: Тема даного дослідження є актуальною для вивчення, оскільки Україна не так давно сформувала бажання стати членом Європейського Союзу. Вона завжди знаходилась в центрі міжнародної політики. І в сучасних умовах міжнародною спільнотою їй приділяється значна увага.

Матеріали і методи: Теоретичною базою дослідження склали праці таких науковців, як Кордон М.В., Зуйко О., Копійка В.В., Шинкаренко Т.І., Ковалевський В.В., Козак Ю.Г. тощо.

Результати: Стосовно питання європейських цінностей, то це поняття включає в себе широкий ряд конституційних законів та моральних якостей, які кожен європейець має враховувати в своїй щоденній поведінці, діях та навіть думках. Молодь у країнах Євросоюзу виховується в душі добра, миру, взаєморозуміння.

У статті 2 проекту Конституції 2005 року була сформульована сутність «європейських цінностей»: «Союз заснований на цінностях поваги людського достоїнства, свободи, демократії, рівності, правової держави, а також дотримання прав людини. Це цінності загальні для країн-членів співтовариства, яке характеризується плюралізмом, терпимістю, справедливістю, солідарністю та відсутністю дискримінації».

Договір про Європейський союз у своїй версії 2009 року заявляє: «Керуючись культурною, релігійною й гуманістичною спадщиною Європи, з якого розвилися загальні цінності, що становлять нерушимі та невід'ємні права людської особистості, так само як свобода, демократія, рівність і правова Держава» .У цій новій версії договору, завдяки термінам релігійний та гуманістичний, з'являються дві фундаментальні течії європейської культури: з однієї сторони спадщина великого монотеїзму (західне й східне християнство, іудаїзм, а також іслам), засновані на існуванні Бога; з іншої, спадщина духу Просвітництва, що ставить людину в центр світу, і яке ми традиційно пов'язуємо з самим гуманізмом і з класичною грецькою культурою. Капіталістичний лібералізм вихваляє достоїнства свободи підприємництва та конкуренції, передбачаючи створення єдиного ринку із чесною та вільною конкуренцією.

Соціал-демократія затверджує, у свою чергу, своє право на захист трудящих, на соціальне забезпечення, на терпимість, на соціальну справедливість. Уявлювана держава-провидіння як фактор безпеки не без проблем співіснує із принципами вільної економіки: цінності (у принципі позитивні) вільного підприємництва та індивідуальної відповідальності сьогодні повсюди підмінюються невтримною конкуренцією, демпінгом зарплат і скороченням робочих місць, зі зневажливими етикетками неолібералізму або глобалізації. Цей конфлікт протиставлених уявлених світів і інтерпретація кінцевих цілей проекту європейського будівництва, яка впливає із цього, частково пояснюють збої та невдачі різних спроб відновлення Договору про Європейський союз.

Нарешті, перелік «європейських» цінностей не був би повний, якщо не брати до уваги всіх посилок на соціальні рухи цих останніх десятиліть, того, що називаємо також постсучасністю (екологія, фемінізм, солідарність із країнами третього світу, і т.д.). У семантиці, властивій нашій епосі, мова йде про нашу відповідальність

стосовно майбутніх поколінь і планети, про єдину у своїй розмаїтості Європу, про відсутність дискримінації, дотриманні прав кожного, так само як і меншин, про боротьбу проти соціального виключення, про солідарність у світі.

Висновки: Таким чином, найголовнішими з-поміж європейських цінностей для українців є свобода думки та дії і усвідомлення гордості за те, що ти громадянин саме цієї держави. Можливо, треба буде почекати кілька років, щоб зміст прояснився, і щоб програма європейських цінностей знайшла більш зрозуміле формулювання.

Література

1. Буряк П. Ю. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / П. Ю. Буряк, О. Г. Гупало. – К.: ЦУЛ, 2007. – 335 с.
2. Кудряченко А. І. Європейський вибір України: досягнення, виклики та перспективи // Віче. – 2009. – № 16 (серпень). – С. 2–4.